

Nr 280

Av herrar Lindahl och Lundkvist, om inrättande av ett Afrika-institut.

(Lika lydande med motion nr 189 i Första kammaren)

Det svenska intresset för de s. k. utvecklingsländerna har under senare år på ett glädjande sätt varit i ständigt stigande. Det har även återspeglat sig i en ökad statlig bidragsgivning, och också årets budget rymmer en stegring av anslaget till svenskt tekniskt bistånd.

Parallellt därmed har intresset för dessa länder fått ett starkare fäste i den allmänna opinionen, och såväl press som radio och television ägnar större utrymme åt problemen i u-länderna. Vårt ansvar som s. k. »rik nation» är uppenbart, men även ur egoistisk synpunkt — exempelvis för den framtida handelspolitiken — är det viktigt att vi aktivt arbetar i dessa länder.

Under 1960 kom Afrika på ett särskilt sätt i brännpunkten för intresset. Det berodde delvis på den krisartade utvecklingen i Kongo men också på det faktum att 16 nationer detta år fick sin nationella självständighet. Det är en frigörelseprocess som fortsätter de närmaste åren, och det är motiverat att tala om 1960-talet som Afrikas decennium.

Det betyder också att vi i Sverige kommer att få alltmer att göra med Afrika som kontinent och med en rad tidigare förhållandevis okända afrikanska stater. Vi kommer att ha politiska kontakter med dem, vi kommer att försöka skapa en utvidgad handel med dem; fackföreningsrörelse, enskilt näringsliv och kooperation, mission och humanitära organisationer kommer i en alltmer ökad utsträckning att verka där.

Det har dock från skilda håll där man har erfarenhet från denna kontinent och dessa länder påpekats de särskilda förhållanden som råder där och de särskilda betingelser de får verka under som söker sig dit. Det har betonats hur viktigt det är att de svenskar som reser dit verkligen är kunniga och väl förberedda för sina skilda uppgifter.

Mot den bakgrunden har tanken på ett svenskt Afrika-institut framkommit. Utan alltför stora kostnader för samhället och säkerligen med ekonomiskt stöd från näringslivet och folkrörelserna skulle här kunna skapas en institution som verksamt skulle öka effekten av de svenska bidragen till Afrikas utvecklingsländer.

Ett sådant Afrika-institut skulle — eventuellt knutet till den företagsekonomiska institutionen vid Uppsala universitet — förfoga över bibliotek, tid-

skriftssamling, klipp- och bildarkiv, och där skulle ske en fortlöpande aktuell forskning.

Därmed skulle skapas ett effektivt serviceorgan åt alla dem som nu har anledning att intressera sig för Afrika och dess skilda länder. Där skulle exempelvis diplomater, läkare, tekniker, missionärer, journalister, affärsmän, kooperatörer, fackföreningsfolk och andra ha möjlighet att förbereda sig före avresan och läsa in en hel del om det nya landets ekonomiska, sociala och politiska förhållanden.

Där skulle också kunna ordnas kortare specialkurser för exempelvis UD-folk (och deras familjer) innan de reser, och deras arbete i det nya landet kan sedan bli avsevärt effektivare.

Vi rör oss här på ett område som på mycket kort tid blivit högaktuellt, och det är angeläget att dessa planer så snart som möjligt förverkligas.

Under åberopande av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär att frågan om inrättande av ett Afrika-institut blir föremål för skyndsamt utredning.

Stockholm den 25 januari 1961

Essen Lindahl

Svante Lundkvist